

**R. P. Ferdinandi De Castro Palao, Legionensis Soc. Iesv,
Sacrae Theologiae Professoris, Et sanctae Inquisitionis
Qualificatoris & Consultoris; Operis Moralis, De Virtutibus,
Et Vitiis Contrariis, In ...**

Continet Tractatus De Conscientia, De Peccatis, De Legibus, De Fide, Spe,
Et Charitate

Castro Palao, Fernando de

Lugduni, 1669

3 Quas personas peccatum originale afficiat?

[urn:nbn:de:hbz:466:1-76540](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-76540)

illo peccauerunt, & secundum hanc rationem est physicè extrinsecum singulis sit: at mortaliter intrinsecum est, & omnes intrinsecè afficit.

Ad secundum concedo non tantum inesse singulis priuationem gratiæ, sed etiam subiectiones iurium passionum rationi rectæ; at nullo modo in hac priuatione subiectionis consistit, neque partialiter peccatum originale: tum quia Concil. *sess. 5. cap. 5.* dicit per Baptismum totum peccatum originale tolli, & tamen hæc priuatio subiectionis non tollitur: tum etiam, quia hæc subiectio non constituit gratiam Deo: ergo neque eius priuatio ingratiam constituit potest, ac proinde non potest esse peccatum, aliàs priuatio scientiæ, aliorumque donorum, quæ Adamo non peccante haberemus, essent peccatum originale, & sic peccatum originale non esset vnum, sed multiplex in quolibet subiecto, quod non est dicendum.

Ad tertium concedo Adamum habuisse priuationem gratiæ post peccatum, non tamen habuisse originale peccatum: requiritur enim ad originale peccatum priuatio gratiæ non vt cumque, sed debita origine, & feminali propagatione, debita, inquam, non ratione culpæ propriæ, seu propria persona commissa, sed ratione culpæ capitis, in cuius voluntate omnium voluntates refusæ erant.

PUNCTUM II.

Quos effectus habeat peccatum originale.

1. Priuat regno Dei.
2. Contrahimus mortem, & rebellionem appetitus.

Conueniunt omnes Catholici priuare regno Dei, taliter quod decedentes in peccato originali, nunquam visuri sunt Deum, secundum illud Ioan. 3. *Nisi quis renatus fuerit ex aqua, & Spiritu sancto, non potest introire in regnum Dei* non tamen inde sequitur habituros esse aliquam penam sentis, vt rectè, & eruditè probat Salmeron *ad Rom. 5. disp. 48.* Suarez *in 3. p. com. 2. disp. 57. sect. 6.* Salas *tract. 13. disp. 11. sect. 6. n. 74. & num. 83.* Azor *lib. 4. cap. 33. q. 1. & 2.* sed non ob carentiam huius penæ, & fruitionem rerum naturalium, & perfectam illarum notitiam dicendi sunt esse in beatitudine naturaliam, vt bene probat Azor *q. 5. Salas disp. 11. sect. 6. n. 92.* beatitudo naturalis ex postulat naturam rectam, sanam, integram, & puram, quæ si peccato mortali originali afficiatur, talis non est: nam caret perfectionibus, quæ secundum legem ordinariam ei fuerunt possibiles. Deinde qui in peccato originali est; Deo est inuisus, & inimicus, ac proinde miser; non ergo potest dici beatus. Item non essemus immortales, neque appetitus subditus rationi esset, sed sæpè in malum inclinaret: plurimum etiam haberemus ignorantiam; qua ratione bene comparat Sorus *lib. 1. de nat. & grat. cap. 13.* hominem in pura natura homini nudo, qui nunquam fuit vestitus, & hominem in natura lapsa comparat spoliario, qui antea vestitus erat, sed quid dicendum si aliquis originali infectus, cum solo peccato veniali decedat; & posse decedere probat latè Salas *q. 80. tract. 13. disp. 18. sect. 6. & 7.* quia obligatio se conuertendi ad Deum, & potest ignorari inuincibiliter, & casu quo ignoretur, potest illi non satisfieri absque culpa. Item potest tunc homo aliquod mendacium leue, verbumve otiosum committere, & subito mori. In tali ergo euentu decedens in originali, & veniali, quam penam sentias habebit.

Respondèdo habiturum aliquam, sed non penam æternam, sed temporalem, qua purgetur peccatum veniale commissum: locus autem, in quo purgandum est, vel est infernus, non cum societate damnatorum, sed separatim ab illis: vel est limbus, in quo decedentes cum originali residunt; non enim repugnat in limbo esse aliquem locum ignotum, quo animæ decedentes cum originali, & veniali purgantur, & purgatæ, à veniali statim coniunguntur aliis, quæ cum solo originali decederunt. Quod si dicas, quare Patres, & Concilia nihil de hoc loco dixerint, facile responderetur, quia pauci sunt, qui sic decedunt. Vide Salas *sup.* & Suarez *t. 4. in 3. p. disp. 1. sect. 2.*

2. Secundò est de fide ob peccatum Adami mortem incurtere, ad Rom. 5. *Per unum hominem peccatum in hunc mundum intravit, & per peccatum mors, &c.*

Tertiò ob peccatum incurrimus rebellionem appetitus, ægitudines, labores, & alias innumeras miseras, de quibus latè Valquez *2. disp. 134. cap. 1.* Suarez *3. p. com. 2. disp. 57. sect. 6.*

Aduertendum tamen est mortem corporis, rebellionem appetitus, ignorantiam, & alia similia, quæ per peccatum incurrimus, etiam in natura pura creati habere deberemus, neque obinde sit per peccatum non fuisse hominem vulneratum in naturalibus: fuit equidem, quia dono gratiæ, & iustitiæ originali illi prauæ aff. etus naturales erant impediti, & per peccatum homo perdidit hanc gratiam, & rediit ad id, quod de se habebat. Ergo verè vulnerata est in naturalibus. Vide D. Thom. *q. 85. art. 3.* Caiet. *ibi.* Valquez *disp. 138. c. 2.* Salas *tract. 13. disp. 13. sect. 1.*

PUNCTUM III.

Quas personas peccatum originale afficiat.

1. Omnes descendentes per feminalem propagationem, excepta B. Virgine Maria, peccatum originale contraxerunt.
2. Aliqui affirmant Virginem sanctissimam non solum exemptam fuisse ab originali culpa, sed etiam à debito illam contrahendi.
3. Defenditur, vt probabilius immemum non fuisse B. Virginem à debito contrahendi peccatum.

DE fide est omnes descendentes ab Adamo per feminalem propagationem tale peccatum incurtere, cum primùm eorum corpori animæ viuunt: ita Trid. *sess. 5. can. 5.* nisi aliquis speciali priuilegio eximatur, quod dico propter Beatissimam, & nunquam satis laudatam Virginem Mariam; hæc enim mater Dei, & Regina mundi sub hac regula generali non comprehenditur, fuit enim diuinitus excepta: decebat enim dignitatem matris, vt toto fieret pulchra, & decora abique macula, & ruga. Neque obinde sit ab eius filio Christo Domino redemptam non esse; redempta enim fuit, ne incurteret captiuitatem peccati, non liberata post incartum, qui modus redemptiois nobilior, & efficacior est. Negati enim non potest B. Virginem ex meritis Christi præseruatam, ne vllum peccatum veniale committeret, & plures sanctos præseruatos esse, ne mortale committerent, qui in toto rigore dici possunt redempti à captiuitate peccati incurrendi, nisi gratia præuenerunt, ita B. Virgo dici potest redempta de peccato originali, non quod contraxit, sed quod de facto contraheret, nisi à gratia per Christum præseruata fuisset. Testimonia Scripturæ, Patrum, & rationum in fauorem huius piæ, & debiti sententiæ videri possunt in Salmer. *ad Rom. 5. disp. 49. & 50.* Azor *lib. 4. c. 34. q. 3.* Suarez *tom. 2. tota disp. 3. sect. 5. & 6.* Bellarm. *4. de amiss. grat. c. 15.* Val. *tom. 2. ad 3. p. disp. 116. & 1. disp. 130. c. 1.* Beia *tr. 2. c. 9. q. 10.* Salazar, & alii qui latissimè hæc veritatem confirmarunt; nobis tamen sufficiat consensus ferè vniuersalis Ecclesiæ defendentis hanc sententiam, quam Sixtus IV. & Pius V. non leuiter promouere voluerunt, concedentes singulares gratias, & indulgentias hoc festum celebrantibus. Et est nouissima Pauli V. constitutio, quæ incipit, *Sanctissimus Dominus noster*, quam refert Barbosa *in remiss. ad Conc. sess. 5. fol. 50.* Naldus *verbo Maria conceptio*, quæ silentium contrarium opinionibus imposuit, sanctiisque, & merito, ne publicè in concionibus, lectionibus, conclusionibus & aliis quibuscumque actibus publicis, afferretur Beatiss. Virginem culpa originali fuisse conceptam: quibus decretis veritas immaculatæ conceptionis Virginis est ita stabilita, vt poterit à Summo Pontifice tanquam dogma fidei definiti.

2. Rursus aliqui neciterici sequentes Catheticum *lib. de pecc. orig. c. vlt. & lib. de concep. Virg. ad Synod. Conc. Trid. p. 1. c. 1.* & *lib. 4. contra Caiet. & Galati. de arcam. lib. 7. c. 10.* & Salmeron *ad Rom. 5. disp. 45.* existimant Virginem non solum exemptam fuisse ab originali peccato gratia præueniente, verum exceptam fuisse à debito contrahendi illud; eo quod non peccauerit in Adam. Dicunt enim in decreto illo, quod Deus statuit peccante Adamo omnes posteros concipiendos fore sine gratia, & iustitia, exemisse B. Virginem absolutè, si decreuerit incarnari ante præuilegium peccatum, vel sub conditione si præuilegio Adæ peccato incarnati velleret: quæ exceptio videtur à dignitate Christi, & matris commendare; matris, quia non solum à peccato, sed etiam à debito contrahendi liberatur; Christi, siquidem ex matris ipsius hæc gratia matris conferretur. Probabilem reputat hanc sententiam Valent. *disp. 6. q. 21. p. 2. ad 1.* Henriq. *lib. 3. inu. cap. 21. §. 3.* Salas *1. tract. 13. disp. 11. sect. 5. q. 11. à n. 68.* Azor *tom. 1. lib. 4. cap. 34. q. 1. circa finem*, licet oppositam reputent probabiliorè, & ita mihi videtur.

3. Ratio, quare non eximam B. Virginem à debito contrahendi peccatum originale, est, quia ante peccatum originale non fuit Christus Dominus præuilegius saltem in statu passibili, & meritorio, quem de facto habuit; hic enim status assumptus fuit in remedium, & satisfactionem peccati commissi. Ergo non potuit esse causa meritoria præseruandi Virginem à debito contrahendi peccatum Adæ: hæc enim præseruatio, præuilegium ipsius peccati antecedit. Secundò, si B. Virgo in Adamo non peccauit, eius voluntas in Adami voluntatem non fuit refusa. Ergo Adam non fuit caput morale B. Virginis. Ergo etiam Adamo non peccante B. Virgo non haberet gratiam, & originalem iustitiam ex promissione Dei facta Adamo, sed aliunde illi concedenda erat: quod non videtur, neque in Scriptura, neque in Patribus fundamentum habere. Tertiò habere B. Virginem debitum contrahendi peccatum, & non contrahere potius extollit, quam minuit eius dignitatem; debitum enim contrahendi peccatum non est peccatum, sed est obligatio illud contrahendi: quod cum non contrahatur, gratiore reddit animum, vt potest qui clarius se videt redemptum. Quare hoc modo rectè exprimitur aliqua loca Scripturæ, quæ affirmant omnes nos in Adam peccasse,

peccasse, ad Rom. 5. & 1. Corinth. 15. Sicut in Adam omnes moriuntur, ita & in Christo omnes vivificabuntur. Ergo si B. Virgo per Christum fuit vivificata, & ita & in Adam si fuit mortua, ac proinde debitum habuit cadendi per peccatum.

PUNCTUM IV.

Quod sit peccatum mortale, & veniale, actuale, & habituale, & qua ratione inter se differant.

- 1. Definitur peccatum.
 - 2. An omne peccatum sit contra legem. Proponitur. & resolvitur. ibid.
 - 3. Objectiones contra dictam resolutionem proponuntur, & diluuntur.
 - 4. Conuenit supradicta peccati definitio tam mortali, quam veniali.
- Et quid sit peccatum habituale. ibid.

Peccatum definit August. 22. contra Faust. c. 27. esse dictam, factum, vel concupitum contra legem diuinam. Hac definitionem approbant omnes Scholastici cum Mag. 22. disp. 35. & D. Th. q. 71. ar. 6. coincidunt cum ea, quam tradit Ambrosius, lib. de parad. 8. Peccatum (inquit) est diuina legis prauaricatio, & contemptum inobedientia mandatorum. Dicitur dictum, factum, vel concupitum, vt explicentur peccata cordis, oris, & operis, esto malitia proprie in actibus voluntatis residet, in actibus vero aliarum potentiarum denominatur tantum, sicuti & libetras, item comprehenduntur peccata tam commissionis, quam omissionis: omisso enim actus debiti, etiam si pura sit, est quædam moralis effectio, facit enim id omittendum, quod facere non debebat. Item comprehenduntur peccata, quæ sunt contra legem naturalem, diuinam, & humanam; omnia enim sunt contra legem diuinam indirecte. Deus enim præcipit obedire legibus hominum, iuxta il. ud ad Hebræos 13. *Obedite præpositis vestris, & sub acce eu. Ideoque Lucæ 10. dixit, Qui vos audit, me audit, & qui vos spernit, me spernit.*

Difficultas autem est, qua ratione peccatum sit contra legem Dei? Et ratio difficultatis est, quia lex diuina sæpe mala prohibet, quia mala sunt: prohibet enim mendacium, adulterium, quia ex se mala sunt. Ergo antecederet ad prohibitionem est in rebus prohibitis malitia, quæ sufficit constituere peccatum. Et confirmo. Primum secludamus legem diuinam, & committas mendacium: verè facis aliquid indecorum, & inhonestum. Ergo peccas: hac enim ratione dixit Paulus ad Rom. 2. *Cum enim genes que legem non habent, naturaliter ea qua legis sensum faciunt, ostenduntur opem legis scriptum in cordibus suis, testimonium reddunt illa conscientia ipsorum.* Confirmo secundò, Deus sibi legem imponere non potest: nihilominus tamen non potest mentiri, nec se odio habere: quia ex se mala sunt. Ergo scilicet eius lege malitiam habent.

Propter hæc exilimò dicendum malitiam moralem, & peccatum in his quæ de se mala sunt consistere immediate, & formaliter in dissonantia cum natura rationali: sed quia hæc dissonantia semper est prohibita à lege diuina: ideo omne peccatum verè, & proprie dicitur esse contra legem diuinam: sic Valq. 1. 2. disp. 56. & 97. Salas tract. 13. disp. 2. sect. 4. n. 59. & 71. & disp. 3. sect. 3. n. 28. in princ. Azor. lib. 4. c. 1. q. 2. n. 10. & q. 4. & 5. Bonacina disp. 1. de pecc. q. 2. p. 1. n. 2. & 4. Suarez. lib. 2. de legib. c. 6. n. 5. & 11. Moncor ad affirmandum essentiam peccati non esse immediate contra legem diuinam, sed contra naturam rationalem: nam stare optime potest aliquem mentiri: sed solum mendacium esse ab aliquo superiore prohibetur: sed solum cognoscit esse indecorum, & indecorum naturæ rationali. Ergo tale mendacium peccatum erit, seu malum mortale, esto non sit contra legem superioris.

Secundò alij probant. Lex diuina prohibens mendacium libera esse videtur in Deo: nam est actus quidam diuinæ voluntatis, respiciens creaturas, & illas obligare intendens: qui actus nequeunt esse necessarii in Deo, etiam supposita voluntate producendi creaturas. Vnde enim talis necessitas videri potest? Deum ergo suspendere Deum huiusmodi legem: at tunc mendacium non esset aduersus legem illam, esset tamen aduersus naturam rationalem. Ergo in dissonantia cum natura rationali peccatum consistit.

Sed hæc ratio mihi non probatur, quia esto omnis actus diuinæ voluntatis ad extra liber sit, tamen hic actus, quo omnia intrinsecè mala prohibet, necessarius est non absolute, sed ex suppositione, quo voluit mundum creare, & creaturas ratione viuentes subditas habere: nam eo ipso obligatus fuit esse illam legislatorem, & prohibere, quæ prohibenda sunt, aliàs non haberet providentiam illarum consentaneam suæ bonitati, vt rectè dicit Suarez lib. 2. de leg. cap. 6. numer. 14. circa fin. Quare prima ratio sustinenda est de contrarietate cum natura rationali. Quod intelligendum est tam de peccato commissionis,

quàm omissionis: omittere enim actum debitum, qui verè debitus est, rationi naturali aduersatur, & in hac contrarietate peccati malitia consistit. Dixi peccatum consistere in dissonantia cum natura rationali, non cum sensitiua. Nam licet plura peccata tam rationi naturali, quam sensitiuæ disconuenientia sint, vt est bestialitas, sodomia, & pollutio, quæ ideo vocantur contra naturam, quia sunt non solum naturæ rationali, sed etiam sensitiuæ disconuenientia. At plerumque alia peccata solum rationi naturali, & non sensitiuæ disconuenientia sunt, vt bene notauit Bonacina disp. 2. de pecc. quest. 2. p. 1. num. 9.

Sed obiici potest primò illud ad Rom. 4. *Vbi non est lex, nec prauaricatio, & 1. Corinth. 15. Virtus peccati lex.* Ergo contrarietas legis, est quæ peccatum constituit. Secundò peccatum est inobedientia, & offensio superiori facta, vt dixit Ambrosius, sed inobedientia, & offensio necessariò requirunt cognoscere legem superioris, cuius voluntati inobediens tepugnat. Ergo in hac contrarietate ad legem consistit peccatum. Non enim dici potes te offendere superiorem, cuius voluntatem non cognoscis. Tertio si ex dissonantia cum natura rationali peccatum defumitur: qui mendacium committeret aduersus legem diuinam esse prohibetur, grauius multò peccaret, quàm qui solum aduerteret esse dissonum naturæ rationali, teneatque in confessione hanc circumstantiam, vt notabiliter aggrauantem, vel fortè mutantem speciem explicare, quod certè inauditum est.

Ex solutione harum obiectionum nostra sententia dilucidabitur.

Ad primam respondeo cum Anselm. ibi, & Valquez disp. 97. cap. 4. non esse prauaricationem, nec peccatum in multis, vbi non est lex Moyses, quia nec sunt aliàs prohibita, neque dissona naturæ rationali: si tamen generaliter velis loqui Paulum de quacunque lege, respondeo verum esse, non esse prauaricationem, vbi non est lex Dei, indicans, vel præcipiens aliquid esse malum, quia eo ipso quòd malum sit, indicatur à Deo malum esse, ac proinde nunquam est peccatum; quò sit contra legem Dei indicantem esse malum. Deinde affirmo, cum peccatum est contra rationem, esse etiam contra legem Dei præcipientem saltem mediare, quia omne quod est contra rationem est contra Dei præceptum: quòd si aliquando huius rationis præceptum non cognoscitur, non tollit, quominus verè peccatum sit; & dignum poena, vt bene dixit Azor lib. 4. quest. 4.

Ad secundam respondeo peccatum esse inobedientiam, & offensam Deo factam, non formaliter, sed materialiter, & indirectè, seu consequenter. Ad rationem enim inobedientie formalis requirebatur transgressio legis ex voluntate non obediendi, & ad rationem offensæ formalis cognitio ipsius superioris præcipientis; quæ cum possit non haberi, cum peccas, poteris non esse inobediens formaliter, etiam materialiter, & absolute inobediens sis: quia rationem naturalem violas.

Ad tertium concedo, grauiorem esse culpam illius, qui aduertit ad legem, & violat præceptum, quàm si nullam illius aduertentiam haberet: at, quia ratio, vel nunquam accidit te ignorare legem esse illorum, quæ sunt intrinsecè mala, ideo non est necessarium distinguere in confessione, an preces ex ignorantia legis, an ex illius cognitione: si tamen casus daretur, in quo inuincibiliter ignorares, vel non aduerteres legem diuinam esse prohibentem ea, quæ sunt intrinsecè mala, existimarem necessariò tibi esse explicandum in confessione, iuxta sententiam asserentiam circumstantias notabiliter aggrauantes, vel diminuentes esse necessariò explicandas.

Supradicta definitio peccati, esse scilicet prauaricationem legis seu esse voluntatem, locutionem, operationemve contra legem, non solum conuenit peccato mortali, sed etiam veniali. Veniale enim peccatum etiam est contra legem: tum quia aduertatur rectè rationi: tum quia eodam præcepto sæpe peccata venialia, & mortalia prohibentur, vt patet in furto grati, & leui 3. & ita tenet plures referens Salas 1. 2. q. 98. tract. 13. disp. 16. sect. 5. n. 27. Valquez disp. 143. cap. 4. & alij communiter. Quate cum Doctores dicunt peccata venialia non esse contra legem, sed præter legem, intelligenda sunt non absolute, sed cum addito, hoc est, non esse magno opere, & notabiliter contra legem, vel non esse contra legem necessariam gratiæ, & amicitia diuinæ. Non enim peccatis venialibus gratia, & amicitia diuina dissoluitur, esto infirmetur, & remittatur.

Peccatum habituale est macula moralis relicta in anima ex peccato actuali præterito, quæ macula dum non remittitur à Deo, vel non retractatur, reddit hominem dignum odio diuino & poenæ æternæ destinatum. Hac macula neque est peccatum præteritum, aliàs nunquam delicti posset, neque est carentia diuinæ condonationis, quia hic in Deo existit, & à Deo est iudicanda. Ergo non potest neque partialiter peccatum consistere, sed est quid relictum ex peccato actuali præterito, quod dum non condonatur, semper conuertitur perseverare. Sed de his latius in materia de gratia.

DE
CASTRO
PALATINO
MONTIS
SANTO
ELIV

